

Tiedote (yleinen)

Digikysely Kouvolan ikäihmisille 1.11.2022 - 7.12.2022

Kouvolan vanhusneuvosto, Kouvolan kaupunki

Kouvolan ikääntyneille suunnatun digikyselyn avulla kartoitettiin ikääntyneiden tarpeita digituelle. Tulevaisuudessa on tarkoitus kehittää palveluita näitä tarpeita vastaavammiksi. Kyselyssä selvitettiin mm., mitä digilaitteita ikääntyneet käyttävät ja kokevatko he niiden käytön haasteelliseksi sekä onko digilaitteita, joita ikääntynyt haluaisi käyttää, mutta kokee etteivät taidot riitä. Lisäksi kysyttiin digituen tarpeesta laitehankintojen yhteydessä sekä digikurssien ja neuvonnan tarpeesta.

Kysely toteutettiin sekä sähköisenä että paperilomakkeella Kouvolan kirjastoissa ja Pointti-yhteisötilassa. Kysely teetettiin yli 65-vuotiaille kouvoolalaisille. Kyselyyn vastattiin nimettömänä mutta yhteystiedot sai tarvittaessa jättää lomakkeelle. Kouvolan vanhusneuvoston toimesta digikysely käynnistettiin ja heille raportoidaan vastausten tuloksista. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 152 henkilöä, vastaajamäärissä oli vaihtelua kysymyskohtaisesti.

Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma oli:

65–74-vuotiaat 55 %

75–84-vuotiaat 36 %

yli 85-vuotiaat 9 %

Kaiken kaikkiaan kyselyn perusteella voidaan päätellä, että myös ikääntyneet suosivat mobiilimpaa tapaa käyttää digilaitteita. Kyselyn perusteella heillä oli käytössä älypuhelimia, tabletteja ja kannettavia tietokoneita kaikkein eniten. Näiden käyttöön kaivattiin myös eniten tukea ja opastusta. Kirjaston ilmaiset digipalvelut eivät vielä ole saavuttaneet laajaa tietoisuutta kuntalaisten keskuudessa, joten niiden kehittämistä ja niistä tiedottamista on syytä jatkaa. Maksullisista palveluista oli tiedossa Kansalaisopiston kurssit mutta niiden lisäksi olisi hyvä olla rinnalla muita ilmaisia, matalan kynnyksen digituen malleja. Digitaidot ovat nyky-yhteiskunnassamme tärkeä arjen työväline ja ilman niitä, ihminen ei pysty hoitamaan kaikkia päivittäisiä asioitaan. Nämä taidot ja opastus on oltava kaikkien ulottuvilla, jotta kaikki pääsevät osallisiksi ja tasa-arvo toteutuu. Ilmaisten palveluiden markkinointiin on myös panostettava. Kyselyyn vastanneista vain 19% oli valmis maksamaan kotiin tuodusta digipalvelusta. Osassa vastauksista heijastui suoranainen pelko ja jopa inho digitaalista kehitystä kohtaa. Vastareaktio on täysin ymmärrettävä ja sikäläkin tiedon lisääminen ilmaisista digipalveluista ja koulutuksista on ensiarvoisen tärkeää.

Kaupungin verkossa järjestämät vapaa-ajan tapahtumat kiinnostivat suurinta osaa kyselyyn vastanneista. Joten voidaan ajatella, että näiden tuottamista voidaan edelleen edistää, kunhan varmistetaan, tiedottamalla ja kehittämällä digituen verkostoa, että halukkailla on mahdollisuus niihin osallistua.

Digikysely numeroina:

Laitteiden käytöstä kysyttäessä selvisi, että suurimmalla osalla (86 %) kyselyyn osallistuneista oli käytössään älypuhelin ja/tai kannettava tietokone (61%). Myös tabletteja oli käytössä monilla (46 %). Älypuhelimta koki osaavansa käyttää hyvin vastaajista 47 %, kannettavaa tietokonetta 35 % ja tablettia 31 %. Näistä laitteista haluttiin myös oppia eniten lisää. Vähiten kiinnostusta ja kokemusta vastaajilla oli kuulokkeiden, kuvayhteyden ja kaiuttimien käytöstä. Pöytäkoneita osasi käyttää 29 % kysyjistä hyvin ja 16% halusi oppia lisää.

Digineuvoja kyselyyn vastaajat tarvitsivat eniten digilaitteiden yleiseen käyttöön (58 %), päivityksiin (48 %) ja tallentamisiin (34 %). Vastaajista (21 %) koki tarvetta saada apua uuden laitteen ostoon. Esille nousivat vapaissa vastauksissa mm. älypuhelin, kannettava tietokone ja tabletti.

Kaupungin verkossa järjestämiin vapaa-ajan tapahtumiin halusi osallistua tai ehkä osallistua 69 % vastaajista. Tapahtuman seuraamiseen tarvittavan laitteiston, ohjelmien ja verkkoyhteyden kanssa apua koki tarvitsevansa 17 % vastaajista.

Kovinkaan moni vastaaja ei ollut käyttänyt jo olemassa olevia digineuvontapalveluista kirjastolla. Kirjaston ilmaista digiopastusta oli käyttänyt vain 15 % vastaajista, 18 % ei tiennyt palvelusta. Palvelua käyttäneet olivat kysyneet mm. seuraavista asioista: digitointi, Windowsin asetukset, e-kirja, puhelimen päivitys, tietokoneen käyttö, ohjelman asennus ja tallennus. Kansalaisopiston maksullisista kursseista tiesi 54 % vastaajista ja 15 % halusi tietää lisää. Kuitenkin vain 19 % oli valmis maksamaan kotiin tuoduista digipalveluista. Kelan maksuttomiin tietokoneavusteisiin, opastettuihin palveluihin heräsi kiinnostus 77 %:lla vastaajista.

Vanhusneuvosto linjasi digikyselyn osalta kokouksessaan 24.1.2023 puheenjohtaja Markku Mikkolan ohella, että on tärkeää järjestää vastakin kyselyitä, jotta digituen tarpeesta ja digipalveluiden toimivuudesta saadaan riittävän hyvä tilannekuva. Neuvosto ehdottaakin, että sähköisten palveluiden kehittäjät edistävät palveluidensa sujuvuutta mukaan lukien selkokieliisyys. Toiveena olisi, että palvelujen tuottajat kustantaisivat ilmaisen digituen pisteen yhteisrahoituksella. Palvelujen toimijoina tarkoitetaan pankkeja, vakuutuslaitoksia, sähköyhtiöitä, viranomaistoimijoita ja hyvinvointialuetta. Digituen halutaan pysyvän maksuttomana.